

Inför revideringen av Täbys cykelplan

Nätverket **Ett Hållbart Täby** arbetar bland annat för minskad bilåkning i kommunen, till förmån för transporter med cykel och kommunala färdmedel. Vi har därför summerat ett antal förslag till förbättringar för cyklister, både gällande cykelvägar och andra frågor som är viktiga för cyklister, som underlag till kommunens planerade revidering av cykelplanen.

Vi tycker att den nuvarande cykelplanen är gedigen och innehåller många viktiga punkter. Den är dock väldigt övergripande, och problemen verkar ligga lokalt och i bristande genomförande. Vi har samlat in förslag på åtgärder från kommunens innevånare genom ett flertal kanaler, och sammanfattat dessa nedan. Vi hoppas att kommunen nyttjar erfarenheten som de cyklande kommuninnevånarna bidrar med, och sätter upp dessa detaljerade förslag på en uppföljningsbar åtgärdslista.

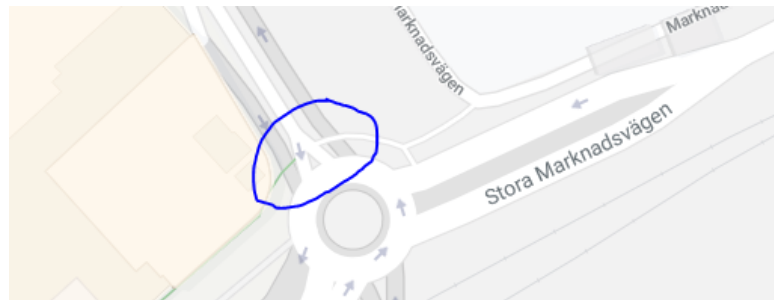
Separerade cykelbanor och gångbanor

- Kombinerade gång- och cykelbanor är riskfyllda både för fotgängare och cyklister, särskilt där det finns många fotgängare. Dessa går ofta i bredd eller med hörlurar och tittar ner på sina telefoner, vilket komplicerar möten och passager. Det bästa är att separera gång- och cykelbanor helt. Där detta inte går pga. platsbrist, bör cykelbanan målas i en skarp färg – denna strategi har använts med lyckat resultat i Danderyd (illustration nedan).



- Sträckan Kemistvägen – Näsbypark (via Nytorpsvägen, engelska skolan, Grindtorp) upplevs av detta skäl som riskfylld att cykla på de perioder som skolor börjar och slutar.
- Det finns ingen bra cykelpassage förbi Täby Centrum. Sträckan förbi Täby bussterminal vid Täby C är en huvudled för cyklister, men dessa måste samtidigt samsas med stressade SL-resenärer och fotgängare som går förbi Täby Centrum på väg till skolor eller arbetsplatser. Den smala passagen är visserligen separerad i en gångdel (stenlagd) och en cykeldel (asfalt), men ofta rör sig gångtrafikanterna ändå på cykelbanan eller korsar den utan någon som helst cykelhänsyn.
- Den andra passagen förbi Täby C är Biblioteksgången och där finns ingen uppdelning i cykelväg och gångväg, så där går alla överallt. Ett annat alternativ är Åkerbyvägen, där man tvingas upp och ner på "gång- och cykeltrottaren". Varje trottoar är lite avfasad mot angränsande väg men det är av varierad kvalitet och avfasningar är på olika ställen vid varje korsning. Detta blir en än större utmaning vintertid, då det gäller att minnas var (de snötäckta) avfasningarna finns.
- Gång- och cykelvägen mellan Marknadsvägshuset och Åkerbyparken används flitigt både av fotgängare och cyklister. Denna väg är väldigt smal och inte uppdelad.

- Vid rondellen mellan Stora Marknadsvägen och Gustaf Bergs väg (infart till Norra parkeringen) korsar gång- och cykelväg varandra. Förbi Täby C går cykelvägen till vänster om gångvägen och i själva korsningen är det tvärtom (se illustration).



- Gång- och cykelvägen mellan Täby centrum och Stockholmsvägen, som går på sidan av storstugans parkering, är alldeles för smal.
- Trafikerade cykelbanor bör även delas med mittlinje för att markera färdriktning. Detta är extra viktigt i och runt tunnlar. Farliga tunnlar finns t ex söder och öster om Viggbyholms station samt mellan skateparken (vid Åva) och Näsbydal.

Cykelvänliga skolmiljöer

Under denna rubrik har vi samlat förslag som specifikt gäller barnens cykelsituation. Vissa av punkterna återkommer i generell form under andra rubriker.

- Många studier har visat att barn och ungdomar är för stillasittande, och att många får bilskjuts till skolan trots att de bor nära. Vi förordar starkt att kommunen gör en översyn av trafiksituationen runt våra skolor och tillser att det finns säkra gång- och cykelvägar som barnen kan använda på sin väg till skolan. Fartdämpande åtgärder behövs på bilvägar som många barn behöver passera (t ex korsningen Näsby Allé/Flottiljvägen).
- Det stora antalet bilburna föräldrar som vill lämna sina barn på skolan vid samma tid på morgonen resulterar i farliga bilmiljöer. Begränsningar av biltrafiken i samband med skolstarten på morgonen skulle resultera i säkrare skolväg och mindre stressade elever. Vi stöder förslaget att införa bilfria zoner runt skolorna (ledare i [Expressen](#) 190823).
- Säkra och väldimensionerade cykelställ behövs vid skolorna – det är svårt att motivera sitt barn att cykla om det är risk att cykeln blir stulen under dagen! T ex behövs en översyn av cykelställen i Näsbydals centrum.
- Barn kunna cykla till skolan året runt, vilket kräver en satsning på bra och snabbt vinterunderhåll av cykelvägar nära skolor.

Vintercykling och övrigt underhåll

- En fortsatt satsning på sopsaltning av pendlingsvägar behövs, då detta gör vintercykling betydligt säkrare och stimulerar ökad cykelpendling till arbeten i och utanför kommunen. Danderyds kommun har satsat exemplariskt på detta, och Täby bör börja sopsalta betydligt fler cykelvägar än hittills. Snabbheten och kvaliteten av sopsaltningen varierar i dagsläget kraftigt mellan olika delar av de regionala cykelstråken. Det regionala cykelstråket via Marknadsvägen har en bit som endast snöröjs väl för bilar, men inte alls väl för cyklister.
- Bra och snabbt vinterunderhåll behövs även av mindre cykelvägar nära skolor.

- Många bilhinder i kommunen är mycket svåra att passera med större cykelekipage. Vid snöröjning behöver snön röjas under hela hindret så att det går att passera utan att trycka upp bommarna, vilket är svårt med cykel eller barnvagn (se illustration).



- En generell genomsyn av existerande cykelvägars dragning behövs för att undvika tvära svängar och behov av plötsliga inbromsningar – dessa är särskilt farliga när det är halt. Den nya cykelvägen längs med Täbyvägen innehåller t ex en onödig 90-graderssväng i kombination med en nedförsbacke och skymd sikt, vilket gör det extra farligt.
- Trasiga lampor vid cykelvägar behöver lagas snabbare; i nuläget kan en hel vinter passera utan åtgärd längs ett regionalt cykelstråk, trots flera felrapporteringar.
- Sprickor, gropar och glipor mellan olika underlag finns kvar väldigt länge på cykelvägar (vissa flera år). Dåligt underlag orsakar många onödiga olyckor!
- Ta bort skymmande buskar vid av och påfarter till cykel/gångbanor. Skymmande buskar på privat mark behöver också åtgärdas - kommunen behöver kontakta tomtägarna och kräva åtgärder, samt generellt informera kommuninnevånarna om de onödiga faror som uppstår för cyklister och fotgängare vid skymd sikt.

Önskemål om nya cykelvägar

Vi uppskattar satsningarna på huvudcykelvägar genom kommunen, och önskar att dessa fortsätter att byggas ut på ett konsekvent sätt. Cykelvägar med gott om plats för alla sorters cyklister, från barn till de snabbaste, är säkrare för alla.

- Det behövs en cykelbana längs med den slingriga Näsbyvägen/ Djurholmsvägen, som går längs med skog och golfbana mellan Lahäll och Djurholm. Där finns bara en bilväg med många skymda utfarter, vägen saknar även trottoar och vägbelysning på vissa delar. Sträckningen går mest inom Danderyds kommun, men det är vi Täbybor som behöver den för att kunna cykelpendla till jobbet. En dragning parallellt med Roslagsbanan vore bäst!
- Längs Roslagsbanan från Visinge/Enstaområdet och ända till stan saknas i stort sett helt och hållet dedikerade cykelstråk, varför cyklister måste samsas med endera bilar eller fotgängare. En uppräckning längs hela sträckan är behövlig. Farligast är dock tunneln under Roslagsbanan som ansluter till gång/cykelbanan strax söder om Åva gymnasium. Där kommer folk ut ur tunneln mycket skymda, och in på gång/cykelbanan där cyklisterna har som högst fart eftersom korsningen ligger i en svacka. Olyckan är alltid nära. På platsen finns gott om yta att bygga om och förbättra.

- Täby behöver bygga en vettig cykelväg ut ur kommunen mot Åkersbergahållet. Sedan Roslagsvägen blev avhuggen så är cyklister hänvisade till 2+1 vägen (olagligt och osäkert) eller Arningeleden (lagligt men faktiskt nästan läskigare pga hög trafikmängd). En cykelled mellan Arninge- och Ullna golfklubbar vore önskvärd, då kan cyklister välja vägen över Gillinge i stället för att riskera livet på Arningeleden för att komma ut mot Angarn och Brottbö.
- En ordentlig cykelbana utmed Prästgårdsvägen mellan Täby kyrka och Löttingelund efterfrågas. Nuvarande cykelbana bredvid Löttingelundsvägen / Efraimsbergsvägen innebär en omväg för de som ska till Skogsberga och sedan Täby kyrka.
- Frestavägen borde också få en cykelbana både mot Sollentuna och Upplands Väsby.
- En rak cykelväg från Täby till Danderyds sjukhus via Mörby C efterfrågas också, nuvarande alternativ är väldigt slingrigt.
- Vi har även fått in ett kreativt förslag om en cykelautostrada längs med motorvägen, vilket skulle förkorta många cykelpendlares restid markant. Ett önskescenario vore att bygga ovanpå motorvägen och delvis/bitvis sätta upp solpaneler längs med, så skulle kommunens klimatavtryck minska på det sättet också. Dock sätter vi frågetecken runt hur ventilationen skulle ordnas, för att undvika att cyklisterna skulle åka i ett moln av avgaser. Alternativt kunde banan byggas bredvid vägen istället, såsom det är från Danderyds sjukhus mot stan.

Rutiner vid om- och nybyggnation

- Kommunen behöver tänka på cykeltrafik i första hand, och biltrafik i andra hand vid ny- och ombyggnation. Detta vore i linje med kommunens önskan om minskad andel biltrafik. I dagsläget är cyklister ofta förpassade till omvägar och slingriga cykelbanor med skymd sikt, medan bilar ofta har raka spåret. Detta leder till onödiga konflikter mellan bilister och snabbcyklade cyklister, som väljer vägen framför cykelbanan (detta är ju numera lagligt). Ett exempel på dålig dragnings av ny cykelväg är den nya trafikplatsen i Roslags Näsby, där cyklisterna förväntas åka karusell medan bilarna kan åka rakt fram.
- Cykelväg längs bilväg ska inte heller ha höjdskillnader som inte huvudvägen har. Särskilt inte små dalar med skymd sikt vid korsning med cykeltrafik som kommer ut från skymd tunnel under huvudvägen. Då är det säkrare att cykla på huvudvägen istället.
- Under perioder med vägbyggen måste fungerande tillfälliga lösningar finnas för cyklister. Alltför ofta stängs cykelvägar av utan att fungerande alternativ finns. T ex vid ombyggnaden runt Roslags Näsby var det verkligen opraktiskt för cyklister. I sådana lägen känns cyklingen tydligt nedprioriterad av kommunen!
- Cykelvägen längs Bergtorpsvägen från Täby Park till Täby Kyrkby har alltsedan ombyggnaden av Visinge station på Roslagsbanan varit avstängd med anledning av tunga transporter till och från byggarbetsplatsen. Bygget är avslutat för länge sedan, men avstängningen kvarstår. Byggvägen har tvingat cyklister på en lång omväg. Många väljer därför att cykla på den hårt trafikerade Bergtorpsvägen istället. Cykelbanans sträckning behöver snarast återgå till den ursprungliga parallellt med Bergtorpsvägen.
- Vid uppsättning av bilhinder måste ett tillräckligt stort utrymme lämnas för att man ska kunna passera med cykelvagn och lådcykel (se exempel under rubriken Vintercykling).
- Trafikljusen behöver ses över, så att sensorerna känner av cyklister på vägarna. På vissa platser, t ex vid den nya trafikplatsen i Roslags Näsby fungerar inte detta, vilket är frustrerande och ökar

riskerna att cyklister genar över filer/genom korsningar för att nå fram till tryckknappen för grönt ljus. Detta blev extra påtagligt under den långa period som cykelbanan genom korsningen var halvfärdig – med delvis ny asfalt och påtagliga kanter ned till oasfalterad mark på flera ställen, då bilvägen var ett bättre alternativ att cykla på.

Cykelparkeringar

Cykelstölder är vanliga i kommunen, både på offentliga platser och på privat mark. Risken att bli av med cykeln orsakar tveksamhet att cykla till skola, jobb och fritidsaktiviteter. Det finns många enkla förbättringsmöjligheter på kommunal mark:

- Cykelställ där man enkelt kan låsa fast cykeln genom både ram och hjul behöver installeras på offentliga platser där många vill parkera, såsom i flera centrum (t ex Näsbypark), skolor, tågstationer, busshållplatser, idrottsanläggningar etc. Systemet behöver fungera för alla typer av cyklar – även de med fast cykelkorg fram eller dubbdäck, vilket t ex inte är fallet på Täby Torg. Det bör räcka att cyklister har med ett bygellås – system som bygger på att man har ett långt vajerlås med sig är opraktiska.
- Fler cykelparkeringar behövs i Täby centrum och vid nybyggda Visinge station – de nuvarande är oftast överfulla.
- Ta inspiration från Holland, där det är vanligt med inhägnade, väl upplysta cykelområden med vakt. Detta borde införas i Täby Centrum, Arninge m.fl. knutpunkter.

Information

- Vägvisare saknas på de flesta ställen i Täby. Dessa bör visa närmaste plats och platser på längre håll som många cyklar till. T ex saknas vägvisare mellan Näsbypark C och Täby C. Även sträckan Näsbypark C till Stockholm är oskyltad.
- En cykelkarta i pappersform vore önskvärd. Det är svårt att få en översiktsblick över cykelsystemet via mobilappar, dessa är också svåra att använda medan man cyklar.
- Verka för konsekvent stopplikt för bilar som skall korsa huvudcykelvägarna, såsom delvis har genomförts på Täbyvägen. Detta system är toppen och gör det säkrare för alla. Förbättra bilskyltningen på korsande vägar, så att cyklister längs huvudleder ges företräde utan att behöva ligga på bilvägen.
- Väldigt få i trafiken verkar känna till skillnaden mellan cykelpassage och cykelöverfart, och vem som ska lämna företräde (mer info [här](#)). Detta orsakar förvirring hos både bilister och cyklister, t ex vid cirkulationsplatsen vid Gustaf Bergs väg / Stora Marknadsvägen. Det vore bra att förtydliga för cyklister att man faktiskt ska lämna företräde vid en cykelpassage, t ex genom att måla ”hajtänder” på cykelbanan. Detta borde göras generellt vid alla cykelpassager.

Vidare kontakt

Nätverket Ett Hållbart Täby vill gärna ha fortsatt kontakt med kommunen i cykelfrågor. Vi kan även bistå med vidare kontakter, t ex med cykelklubbar som är aktiva i kommunen.

Mejladress: info@etthallbartaby.se

Hemsida: <http://etthallbartaby.se>

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/ehtaby/>